

KENNIS CENTRUM
Agrofood en Ondernemen

inspireren, creëren en waarderen

Lectoraat Duurzaam Bodembeheer

Gera van Os
Lector Duurzaam Bodembeheer (CAH Viltum)
Onderzoeker Bodem- en plantgezondheid (WUR)

CAH Viltum
WAGENINGEN UR

Bedreigingen bodemkwaliteit in Nederland

- Afname organisch stof gehalte
- Toename verdichting
- Toename erosie
- Afname bodemgezondheid
- Afname biodiversiteit
- Wateroverlast
- Uit- en afspoeling
- Toename verzilting
- Beperkte beschikbaarheid zoet water

CAH Viltum
WAGENINGEN UR

Van de bodem wordt veel gevraagd: bodem-ecosysteemdiensten

Voedsel-productie en inkomen	Water-beheer	Klimaat-verandering	Bio-diversiteit

Van de bodem wordt veel gevraagd

- Gewasbescherming
- Aanvoernormen mineralen
- Kaderrichtlijn water
- Vergroening

Toenemende vraag naar grond:

- Verruiming akkerbouwrotatie
- Productie voedergewassen
- Plaatsingsruimte mest

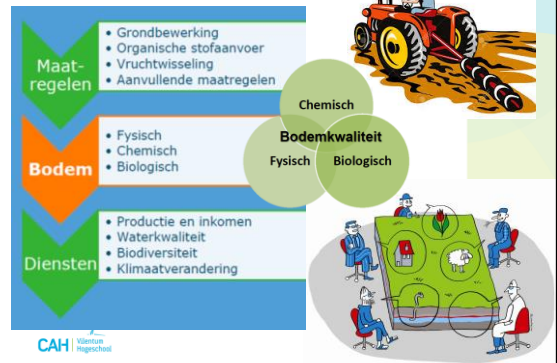

Technologische richting: Teelt de grond uit

Agro-ecologische richting:
Duurzaam bodembeheer

Visie en uitgangspunten

Samenwerking akkerbouw-veehouderij

- Veehouder > grasteelt en beweiding
- Akkerbouwer > teelt voedergewassen
- Meer grond > ruimere rotatie, rustgewassen
- Optimalisatie bodembeheer > opbrengstverhoging
- Mestverwerking > voorwaarden bodemkwaliteit
- Synergie en kostenbesparing

"Je mag
mijn stro lenen
en verrijkt met mest
weer teruggeven"

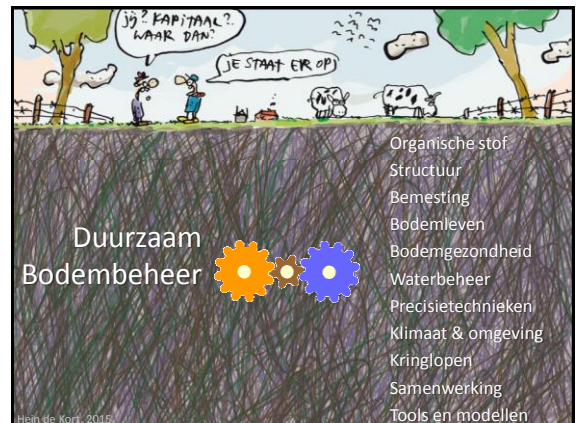
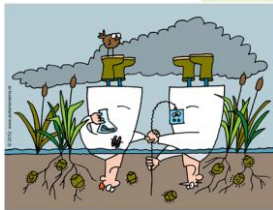

Sluiting van regionale kringlopen

Lectoraat Duurzaam Bodembeheer

- Actualisatie lesmateriaal in het Bodemprofiel (leerlijn 1^e -4^e leerjaar)
- Nieuwe minor Vitale Bodem (4^e jaar)
- Studenten en docenten/onderzoekers inzetten:
  - Praktijknetwerken
  - Onderzoeksopdrachten
  - Demonstratieproeven
  - Toepassing rekentools
- I.s.m. onderzoek, voorlichting, analyselabs, toeleveranciers, overheden, waterschappen, NGO's etc.

Hein de Kort, 2015